

Załącznik nr. 1

Uzasadnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034”

Realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Przy uzasadnieniu dla projektu „Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck na lata 2026–2034” wzięto pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) – dalej ustawy ooś.

Uzasadnienie prawne

Przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 48 ust. 1-7, oraz przy ustalaniu, czy zachodzi potrzeba przeprowadzenia takiej oceny, zgodnie z art. 47, bierze się pod uwagę następujące uwarunkowania:

- 1) charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i art. 47 ust. 1, w szczególności:
  - a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć,
  - b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach,
  - c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska,
  - d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska;
- 2) rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:
  - a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań,
  - b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych,
  - c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska;
- 3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:
  - a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,
  - b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

W celu zobiektywizowania kryteriów, jakimi powinny kierować się organy administracji przy przeprowadzaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowiska (o której mowa w art. 47 ustawy) lub przy odstąpienia od tego obowiązku (o czym mówi art. 48 ustawy) w art. 49 podane zostały warunki, jakie organ administracji powinien w tym procesie uwzględnić.

Generalnie przesłanki te uporządkowano w trzy grupy, odnoszące się do:

- 1) rodzaju podejmowanych działań,
- 2) rodzaju i skali oddziaływania na środowisko,
- 3) cech obszaru objętego oddziaływaniem.

O ile jednak w każdym przypadku rodzaje podejmowanej działalności oraz sposób, skala i miejsca oddziaływań muszą być analizowane przez organy administracji, o tyle już zakres samego procesu i jego skala powinny być dostosowane do potrzeb konkretnego postępowania. Na taką konieczność wskazuje posłużenie się przez ustawodawcę w art. 49 pkt 1, 2 i 3 ustawy zwrotem „w szczególności”, wskazującym na otwartość katalogu przesłanek analizowanych przez organ administracji oraz na możliwość badania również zależności niewymienionych w tych przepisach (źródło: K. Gruszecki [w:] *Komentarz do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wyd. V, LEX/el. 2025).

Uzasadnienie faktyczne

1) charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47 ust. 1 ustawy ooś:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Projekt „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku” nie zawiera szczegółowych inwestycji, w tym nie określa zakresu ani lokalizacji przyszłej infrastruktury lub obiektów, które miałyby zostać zrealizowane w ramach jej wdrażania. Dokument ma charakter ramowy i strategiczny – wyznacza cele oraz kierunki działań w horyzoncie czasowym do 2034 r., służąc jako podstawa do opracowywania szczegółowych dokumentów planistycznych oraz operacyjnych projektów inwestycyjnych. Zakres terytorialny niniejszej Strategii obejmuje cały obszar Gminy w jej obowiązujących granicach administracyjnych. Celem Strategii ma być określenie założeń rozwoju gminy Kłobuck na lata 2026-2034 oraz kwestii jak m.in. wizja oraz misja Gminy, cele strategiczne, kierunki działań, oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki ich osiągnięcia. Projekt Strategii zakłada:

- wyznaczenie wizji rozwoju gminy Kłobuck,
- opracowanie celów strategicznych na podstawie wcześniej zdefiniowanych mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla Gminy,

- przygotowanie kierunków działań, które będą podejmowane na rzecz realizacji celów strategicznych, w formie celów operacyjnych i przypisanych do nich konkretnych działań.

W ramach dokumentu Strategii przeprowadzoną szczegółową analizę SWOT w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym, gdzie wskazane w każdej z części mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia. Na tej podstawie opracowano cele strategiczne, kierunki działań, oczekiwane rezultaty działań.

Misją gminy Kłobuck jest dynamiczny i zrównoważony rozwój, łączący ze sobą tradycje kulturowe z nowoczesnymi rozwiązaniami poprzez efektywne wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjałów rozwojowych. Zintegrowanie lokalnej społeczności, zapewnienie wysokiej jakości i bezpiecznych warunków do życia oraz dążenie do zapewnienia miejsc pracy przy jednoczesnym rozwoju infrastruktury.

Wizją gminy Kłobuck jest - w 2034 r. gmina Kłobuck będzie miejscem o wysokim poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Miejscem wspierającym inicjatywy społeczne, wykorzystującym energię ze źródeł odnawialnych, tworzącym odpowiednie warunki do rozwoju przedsiębiorczości i innowacji, turystyce i spędzaniu czasu wolnego. Miejscem dysponującym nowoczesną infrastrukturą, zapewniającym wysoki poziom bezpieczeństwa i będącym atrakcyjną destynacją do zamieszkania i pracy.

Znaczna część przyjętych kierunków uwzględnia konkretne powzięte przedsięwzięcia rozwoju (projekty), które w znacznym stopniu skupiają się wokół podejmowanych inwestycji oraz komplementarnych i uzupełniających je projektów miękkich, których finalna realizacja ma przełożenie na osiągnięcie zaplanowanych celów strategicznych.

W dokumencie określono trzy wymiary rozwoju oraz cele strategiczne i operacyjne:

- w wymiarze przestrzennym – cel nr 1. Wysoka jakość życia mieszkańców, poprzez odpowiednio rozwiniętą i nowoczesną infrastrukturę oraz ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.
  - cel operacyjny 1.1. Zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny, uwzględniający potrzeby mieszkańców oraz możliwości inwestycyjne,
  - cel operacyjny 1.2. Budowa i modernizacja spójnej oraz dostępnej infrastruktury technicznej i transportowej,
  - cel operacyjny 1.3. Zachowanie wysokiej jakości środowiska oraz adaptacja do zmian klimatycznych wraz z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury.
- w wymiarze gospodarczym – cel nr 2. Rozwój zrównoważonej i nowoczesnej lokalnej gospodarki, opartej na wykorzystaniu endogenicznych potencjałów.

- cel operacyjny 2.1. Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków do rozwoju sektora MŚP.
  - cel operacyjny 2.2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez efektywniejsze wykorzystanie zasobów lokalnych, w tym walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego.
  - cel operacyjny 2.3. Promocja Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów, przedsiębiorców i turystów.
- w wymiarze społecznym – cel nr 3. Budowa aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa poprzez rozwój dostępnych usług społecznych oraz oferty spędzania czasu wolnego.
    - cel operacyjny 3.1. Zapewnienie wysokiej jakości i dostępności systemu oświaty oraz opieki nad dziećmi.
    - cel operacyjny 3.2. Rozwój i modernizacja systemu usług opieki społecznej i opieki zdrowotnej.
    - cel operacyjny 3.3. Rozszerzenie i dostosowanie oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców.

W ramach ww. celów wskazano kierunki działań, wśród których ujęto m.in. możliwość rozbudowy infrastruktury drogowej, około drogowej oraz infrastruktury technicznej. Należy podkreślić, że projekt strategii:

- nie wskazuje lokalizacji konkretnych przedsięwzięć,
- nie rozstrzyga o technologiach ich realizacji,
- ogranicza oddziaływanie do obszaru jednej jednostki samorządu terytorialnego – gminy Kłobuck,
- nie przewiduje znaczącego oddziaływania na obszary objęte formami ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, projekt dokumentu kwalifikuje się jako dokument strategiczny, który co do zasady **wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**. Jednakże, biorąc pod uwagę kryteria określone w art. 47 ust. 1–2 oraz w załączniku II do dyrektywy 2001/42/WE, **istnieje możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**, jeżeli właściwy organ stwierdzi, że realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Gmina Kłobuck na chwilę obecną nie oferuje transportu pasażerskiego za pomocą środka komunikacyjnego w postaci kolei. Przebiegająca przez teren Gminy kolej nr 131, jest wykorzystywana wyłącznie do przewozów towarów. Budowa obwodnicy Kłobucka, która planowana jest już od kilku, kilkunastu lat, może stanowić przedsięwzięcie wpływające i oddziaływujące na środowisko, jednak w Strategii zadanie to jest powieleniem założeń ujętych już w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy przyjęte uchwałą nr 172/XVI/2012 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 24 lutego 2012 r. Aktualnie przyjęty przez uchwałą nr 393/XXXVIII Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 20 lutego 20128 r. dokument w sprawie zmiany Studium Uwarunkowań i

Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Pozostałe przedsięwzięcia w zakresie rozwoju turystyki, edukacji, rekreacji są założeniami ogólnymi, nie stanowiącymi przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ich głównym założeniem jest wykorzystanie i uwypuklenie istniejącego potencjału gminy, poprawiając atrakcyjność przede wszystkim dla mieszkańców. A planowane inwestycje z zakresu OZE wymienione zostały jako działania służące ochronie środowiska i przeciwdziałaniu pogłębianiu się zmian klimatu, bez wskazań konkretnych parametrów lub lokalizacji. Diagnoza wskazuje także na niewystarczająco rozwiniętą infrastrukturę drogową i niską dostępność ciągów pieszo–rowerowych powodując konieczność podjęcia działań mających na celu modernizację oraz budowę nowej infrastruktury drogowej i towarzyszącej, a dalej rozwój sieci wodnej i kanalizacyjnej, działania te są ujęte jako ogólne założenia bez konkretnych parametrów dróg lub ich lokalizacji. Powyższe wskazuje, że założenia Strategii nie wyznaczają ram dla przedsięwzięć określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz.1839 ze zm.), gdyż zostały już określone w ramach innych dokumentów lub nie przyjęły kształtu konkretnych przedsięwzięć planowanych do realizacji.

Strategia w swoich zapisach nie ingeruje w obszary chronione i cenne przyrodniczo, jej założenia skupiają się na rozwoju terenów już zagospodarowanych, poprawie atrakcyjności i funkcjonalności, a całość jest zgodna z założeniami dokumentów planistycznych wyższego stopnia lub sektorowymi (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, Program ochrony środowiska i inne). Strategia uwzględnia zagadnienia związane z wartościami kulturowymi, ochroną zabytków i zasobów Gminy i wiele innych. Dlatego też należy zakładać, że realizacja założeń strategicznych nie będzie mieć znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Oddziaływania związane z budową nowych obiektów będą wiązać się z chwilowym, przemijającym oddziaływaniem, etap budowy jest zazwyczaj krótkotrwały i ustępuje po jego zakończeniu. Strategia nie przewiduje działań, które mogłyby stanowić zagrożenie bądź negatywnie wpływać na tereny cenne i chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody w tym obszarów Natura 2000.

W ocenie projektodawcy, mając na uwadze:

- ogólny, ramowy charakter dokumentu,
- brak przesądzenia o konkretnych inwestycjach,
- zakres terytorialny ograniczony do granic administracyjnych gminy Kłobuck,
- brak istotnych zagrożeń dla środowiska i obszarów chronionych,

nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ewentualne działania inwestycyjne, wynikające z kierunków zawartych w Strategii, będą realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i przepisami prawa ochrony środowiska, w tym po uzyskaniu niezbędnych decyzji administracyjnych oraz opinii i uzgodnień z właściwymi organami, w przypadkach wymaganych przepisami szczególnymi.

Dodatkowo, projekt Strategii uwzględnia zapisy o planowanej realizacji działań korzystnych dla środowiska, w tym:

- promowanie odnawialnych źródeł energii,
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń i działań niskoemisyjnych,
- ochronę zasobów przyrodniczych oraz obszarów chronionych i cennych przyrodniczo,
- ograniczenie niekontrolowanego rozpraszania zabudowy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów cennych przyrodniczo,
- rozwój systemu segregacji odpadów komunalnych i recyklingu,
- zrównoważone gospodarowanie wodami,
- wzrost bioróżnorodności,
- rozwój świadomości w zakresie ekologii i zmian klimatu wśród mieszkańców,
- rozwój ekologicznego transportu zbiorowego,
- przeciwdziałanie ekstremalnym zjawiskom przyrodniczym i adaptacja do zmian klimatu.

Z tego względu, dokument można uznać za **kompatybilny z celami środowiskowymi**, a jego realizacja będzie miała pozytywny wpływ na jakość środowiska w gminie. Realizacja założeń strategicznych wpłynie na poprawę stanu środowiska, bowiem określone zostały działania m.in. z zakresu działań niskoemisyjnych, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochrony i poprawy stanu zasobów przyrodniczych, ograniczenia niekontrolowanego rozpraszania zabudowy, rozwój systemu segregacji odpadów komunalnych i recyklingu, wzrost bioróżnorodności, wzrost wiedzy i świadomości ekologicznej wśród mieszkańców, rozwój ekologicznych form transportu zbiorowego oraz skuteczny system przeciwdziałania ekstremalnym zjawiskom przyrodniczym i adaptacji do zmian klimatu.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele przyjęte w „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku” określono, biorąc pod uwagę założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, m.in.:

- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2034,
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2034 r.),
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2034 r.,
- Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2023-2026,
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2034”.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Zrównoważony rozwój to **rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje** integrowanie działań mających na celu wzrost gospodarczy oraz działań

społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, **w celu zapewnienia możliwości zaspokajania potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń.** „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku” wskazuje cele strategiczne i kierunki działań w trzech komplementarnych wymiarach:

- **społecznym** – zorientowanym na rozwój kapitału ludzkiego, integrację społeczną, zapewnienie dostępu do wysokiej jakości systemu oświaty oraz systemu usług społecznych, wraz z rozszerzaniem i doskonaleniem oferty spędzania czasu wolnego, działania mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców,
- **gospodarczym** – ukierunkowanym na wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, zwiększeniu atrakcyjności gospodarczej i turystycznej poprzez efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów lokalnych, w tym przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem zasad i poszanowania ochrony środowiska.
- **przestrzennym i środowiskowym** – obejmującym racjonalne gospodarowanie przestrzenią, uwzględniającą potrzeby mieszkańców, budowę i modernizację spójnej oraz dostępnej infrastruktury technicznej i transportowej oraz zachowanie wysokiej jakości środowiska poprzez ochronę zasobów naturalnych, adaptację do zmian klimatycznych oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury.

Działania planowane w dokumencie są spójne z zasadą zrównoważonego rozwoju i realizują cele określone w przepisach krajowych oraz w **strategiach i dyrektywach Unii Europejskiej**. Wskazane kierunki obejmują m.in. rozwój działań niskoemisyjnych, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, poprawę efektywności energetycznej oraz ochronę i racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych i przyrodniczych. Przyjęte rozwiązania przyczyniają się do poprawy jakości środowiska, realizacji celów klimatycznych oraz wzmocnienia odporności gminy na skutki zmian klimatycznych. Z tych względów należy stwierdzić, że projekt Strategii wpisuje się w założenia zrównoważonego rozwoju, respektując zasady określone w ustawie – prawo ochrony środowiska, a także wypełnia zobowiązania wynikające z regulacji Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska i planowania strategicznego.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Projekt „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku” zawiera zapisy, które są ściśle powiązane z aktualnymi problemami dotyczącymi ochrony środowiska. W szczególności odnosi się do zagadnień związanych ze zmianami klimatu, jakością powietrza, efektywnym wykorzystaniem zasobów naturalnych oraz ochroną wartości przyrodniczych.

W ramach **celu strategicznego nr 1 – wysoka jakość życia mieszkańców przy odpowiednio rozwiniętej i dostosowanej infrastrukturze wraz z dbałością o środowisko i celu operacyjnego 1.1. zrównoważony i optymalny rozwój przestrzenny**, określono kierunki działań ukierunkowane na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom środowiskowym, w tym:

- **wdrażanie działań niskoemisyjnych**, w celu poprawy jakości powietrza atmosferycznego,

- **rozwój odnawialnych źródeł energii**, jako alternatywa wobec źródeł konwencjonalnych,
- **ochrona i wzmocnienie wartości przyrodniczych** oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią,
- **zwiększenie jakości oraz poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez odpowiednie zagospodarowanie**, która ma celu odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej i zwiększenie stopnia jej funkcjonalności wraz z uspołnieniem polityki przestrzennej,
- **ograniczenie niekontrolowanego rozpraszania zabudowy oraz opracowanie zasad zagospodarowania przestrzennego na obszarach cennych przyrodniczo i szczególnie zagrożonych wystąpieniem powodzi**, w celu poprawy ładu i zagospodarowania przestrzennego oraz ochrony obszarów cennych przyrodniczo przed degradacją i niekorzystnymi zmianami,
- **koncentracja zabudowy mieszkalnej na gruntach rolnych o niskiej jakości gleby wraz z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego**, mająca na celu ochronę gruntów wyższych klas jakości gleby przed podejmowaniem na tych terenach inwestycji w zakresie mieszkalnictwa,
- **podejmowanie działań w ramach podziału i scalania gruntów i możliwości wykorzystania na rzecz realizacji inwestycji celu publicznego**, mające na celu uporządkowanie i przygotowanie gruntów dla wykorzystania pod inwestycje publiczne, o ile to możliwe, jak np. szkoły, ośrodki zdrowia, parki itp.

W ramach **celu operacyjnego 1.2. Spójna i dostępna infrastruktura dla mieszkańców**, określono następujące kierunki działań, mające na celu poprawę jakości środowiska naturalnego takie jak:

- **budowa i modernizacja istniejących tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych**, mająca na celu stworzenie infrastruktury, dopasowanej do mieszkańców gminy i zapewniająca należytą dbałość o stan i ochronę środowiska,
- **współpraca z przewoźnikami prywatnymi w celu rozwoju transportu publicznego na terenie gminy, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc z niską dostępnością transportową**, która ma za zadanie poprawę jakości usług związanych z transportem publicznym oraz ograniczanie emisji spalin z pojazdów osobowych na rzecz ekologicznych środków transportu (np. autobusy elektryczne),
- **modernizacja i budowa nowych sieci wodociągowych, stacji uzdatniania wód oraz infrastruktury towarzyszącej**, która ma na celu zrównoważenie wykorzystania zasobów wodnych, oraz zwiększenie dostępności mieszkańców do sieci wodociągowej,
- **modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków**, ukierunkowana na poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych wraz z dbałością o stan gleby, poprzez racjonalnie prowadzoną gospodarkę kanalizacyjną i/ lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

W ramach **celu operacyjnego 1.3. Zachowanie wysokiej jakości środowiska oraz adaptacja do zmian klimatu**, określono kierunki działań mające na celu ochronę środowiska naturalnego i budowę odporności na postępujące zmiany klimatyczne:

- **przeciwdziałanie zjawiskom ekstremalnym oraz adaptacja do zmieniającego klimatu poprzez szereg działań jak m.in.: zachowanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów i jej zwiększanie wraz z implementacją zasad związanych z zieloną i niebieską infrastrukturą**, mająca na celu odpowiednią adaptację do postępujących zmian klimatu a zarazem zwiększenie odporności na występujące klęski żywiołowe oraz dbałość o właściwą odporność i przeciwdziałanie zjawiskom powodzi i suszy,
- **podniesienie poziomu bioróżnorodności terenów zielonych w gminie poprzez działania takie jak m.in. budowę budek lęgowych dla ptaków, nowe nasadzenia roślin, czy tworzenie łąk kwietnych**, która ma na celu poprawę stanu środowiska naturalnego, wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz zwiększenie odporności lokalnych ekosystemów na zmiany klimatu,
- **zachowanie obszarów chronionych oraz miejsc o szczególnych walorach środowiskowych**, której celem jest ochrona obszarów chronionych i miejsc, które posiadają szczególne walory środowiskowe,
- **rozwój świadomości i poprawa wiedzy mieszkańców w zakresie ekologii i zmian klimatu**, której efektem ma być poprawa świadomości i wiedzy mieszkańców na temat ochrony środowiska, gospodarki odpadami komunalnymi czy dostosowanie się do zmian klimatu,
- **promowanie wśród mieszkańców nawyków proekologicznych**, mające na celu poprawę stanu wiedzy i zachowania mieszkańców z uwzględnieniem ekologii,
- **termomodernizacja budynków użyteczności publicznej**, która ma przełożyć się na zmniejszenie zużycia energii, obniżenie kosztów utrzymania, ograniczenie emisji spalin czy poprawę komfortu cieplnego,
- **rozwijanie odnawialnych źródeł energii na terenie gminy**, mająca na celu zwiększenie efektywności energetycznej, dzięki wzrostowi udziału i wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, która ma swoje przełożenie na stan środowiska,
- **kontynuacja i implementacja nowych programów w zakresie wymiany niskoemisyjnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne i przyjazne środowisku**, która ma na celu poprawę jakości powietrza, ograniczenie emisji spalin, zmniejszenie tzw. niskiej emisji, zwiększenie efektywności energetycznej gospodarstw domowych oraz zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- **ciągły rozwój i doskonalenie systemu segregacji odpadów**, której celem jest optymalizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz kosztów związanych z ich zagospodarowaniem,
- **inwestycje w energooszczędne oświetlenie w przestrzeni publicznej**, która ma przełożyć się zmniejszenie zużycia energii elektrycznej, obniżenie kosztów eksploatacji, poprawę bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców, zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej oraz ograniczenie zjawiska tzw. zanieczyszczenia światłem dla lepszej ochrony środowiska.

Działania te pozostają w zgodzie z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym i unijnym, w tym m.in. z Polityką Energetyczną Polski 2040, Krajowym Planem na rzecz

Energii i Klimatu oraz założeniami Europejskiego Zielonego Ładu. Dodatkowo, działania te uwzględniają zobowiązania wynikające z dyrektyw środowiskowych UE, w tym: w sprawie oceny skutków niektórych planów i programów na środowisko, dotyczącej jakości powietrza, w kontekście ochrony obszarów Natura 2000. Wskazane kierunki działań pozostają w ścisłej korelacji z potrzebą przeciwdziałania lokalnym i globalnym problemom środowiskowym oraz wpisują się w zasadę zrównoważonego rozwoju.

2) rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Na podstawie dostępnych danych oraz w świetle ogólnego charakteru dokumentu, **nie przewiduje się wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi ani zagrożenia dla środowiska**, wynikającego z realizacji celów i kierunków działań określonych w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku”.

Strategia nie przesądza o lokalizacji, charakterze technologicznym ani harmonogramie konkretnych inwestycji, a jej zapisy mają charakter ramowy. Działania podejmowane w ramach realizacji strategii będą podlegały ocenie oddziaływania na środowisko lub innym wymaganym procedurom administracyjnym na etapie planowania i realizacji konkretnych przedsięwzięć.

W fazie realizacyjnej poszczególnych działań przewiduje się stosowanie obowiązujących norm i przepisów z zakresu:

- ochrony środowiska (w szczególności przepisów ustawy prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach, ustawy prawo wodne),
- ochrony zdrowia i życia ludzi (przepisy BHP),
- zapobiegania nadmiernym uciążliwościom (przepisy w zakresie hałasu, emisji do powietrza, gospodarki wodno-ściekowej).

Dzięki temu, przy zachowaniu obowiązujących przepisów, możliwe będzie **zapewnienie ochrony zdrowia ludzi oraz minimalizacja wpływu na komponenty środowiska**. Przewidywane kierunki rozwoju nie wskazują na możliwość wystąpienia znacznych oddziaływań ani na etapach przygotowawczych, ani eksploatacyjnych.

W związku z powyższym, **działania wskazane w „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku” ze względu na swój ogólny charakter oraz przewidywany sposób realizacji, nie będą powodować negatywnego oddziaływania na środowisko ani na zdrowie ludzi**.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

W odniesieniu do realizacji kierunków działań zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku, **nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań transgranicznych na środowisko** w rozumieniu ustawy ooś. Przedsięwzięcia wynikające ze strategii będą realizowane wyłącznie w granicach administracyjnych gminy Kłobuck i ich oddziaływanie nie będzie wykraczać poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W odniesieniu do **możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych**, należy wskazać, że:

- skumulowane oddziaływanie może wystąpić wyłącznie w przypadku jednoczesnego wdrażania kilku przedsięwzięć w sąsiadujących lokalizacjach,
- ewentualne skumulowanie oddziaływań będzie zależne od harmonogramu, intensywności i charakteru realizowanych zadań oraz warunków lokalnych.

Na obecnym etapie opracowania dokumentu, ze względu na jego ramowy charakter i brak określenia konkretnych lokalizacji oraz parametrów technicznych przedsięwzięć, **nie jest możliwe jednoznaczne określenie wystąpienia znaczących oddziaływań skumulowanych**. W przypadku planowania konkretnych inwestycji, zostaną one objęte obowiązującymi procedurami środowiskowymi, w tym oceną oddziaływania na środowisko, jeżeli będzie to wymagane.

W celu ograniczenia potencjalnych uciążliwości, zaleca się:

- bieżące informowanie mieszkańców i administratorów infrastruktury o planowanych działaniach,
- łączenie prac realizowanych przez różnych inwestorów w tych samych lokalizacjach (np. w pasie drogowym),
- koordynację harmonogramów robót.

Na podstawie dostępnych informacji oraz danych planistycznych, nie zidentyfikowano skumulowanych oddziaływań wynikających z realizacji innych programów lub planów równoległe obowiązujących na analizowanym obszarze. W związku z tym nie zachodzą przesłanki do stwierdzenia ryzyka wystąpienia znaczących skumulowanych oddziaływań środowiskowych ani konieczności przeprowadzenia procedury transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Na etapie opracowywania dokumentu, jakim jest „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034”, **nie stwierdza się prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi ani zagrożenia dla środowiska**, zarówno w fazie wdrażania dokumentu, jak i w dalszym okresie realizacji jego celów i kierunków działań.

Strategia ma charakter ramowy i nie zawiera zapisów przesądzających o lokalizacji, skali, technologii ani szczegółowych parametrach przyszłych inwestycji. Ewentualne

przedsięwzięcia wynikające z zapisów dokumentu będą każdorazowo podlegały obowiązującym procedurom środowiskowym i administracyjnym, zgodnie z przepisami ustaw: prawo ochrony środowiska, o odpadach, prawo wodne, o ocenach oddziaływania na środowisko, a także regulacjom w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na etapie realizacji poszczególnych inwestycji – zgodnie z obowiązującym prawem - zostaną wdrożone odpowiednie środki zapobiegawcze i minimalizujące, mające na celu:

- ochronę zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,
- eliminację potencjalnych uciążliwości środowiskowych (emisji hałasu, pyłów, zanieczyszczeń powietrza i wód),
- ochronę dóbr materialnych i mienia publicznego.

Ze względu na skalę dokumentu, ograniczenie jego oddziaływania do obszaru jednej gminy oraz charakter zaplanowanych działań **nie przewiduje się negatywnego wpływu na zdrowie ludzi ani zagrożenia dla elementów środowiska przyrodniczego.**

3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Realizacja postanowień „Strategii Rozwoju Gminy Kłobuck do 2034 roku” **nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na obszary o szczególnych właściwościach przyrodniczych, obszary objęte formami ochrony przyrody ani na tereny posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego.**

Zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – prawo ochrony środowiska, **ochrona zasobów środowiska, krajobrazu i walorów kulturowych stanowi integralny element procesu rozwoju lokalnego**, a projekt Strategii uwzględnia te uwarunkowania jako jeden z celów i priorytetów polityki przestrzennej gminy.

Działania planowane w ramach realizacji strategii, zwłaszcza w zakresie infrastruktury technicznej, będą przygotowywane i wdrażane w sposób zapewniający:

- przestrzeganie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego,
- ograniczenie potencjalnych emisji i uciążliwości poprzez stosowanie technologii spełniających aktualne standardy środowiskowe i emisyjne,
- dostosowanie lokalizacji i sposobu realizacji przedsięwzięć do istniejących warunków środowiskowych i przestrzennych,
- unikanie kolizji z formami ochrony przyrody oraz z obszarami Natura 2000.

Ewentualne inwestycje będą projektowane z zachowaniem szczególnej ostrożności w miejscach występowania obiektów cennych przyrodniczo lub krajobrazowo. W przypadku, gdyby w toku realizacji konkretnego przedsięwzięcia zaistniało ryzyko wystąpienia szkód w środowisku, zastosowane zostaną działania kompensacyjne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zasadą przezorności. Przykładowe działania obejmować mogą m.in. nasadzenia zastępcze, odtworzenia zieleni, retencję wodną czy ekrany akustyczne. Działanie będą zgodne z przepisami prawa Polski i UE w tym zakresie.

Ponadto, w przypadku zadań lokalizowanych na terenach objętych ochroną konserwatorską lub posiadających wartość zabytkową, **wszelkie działania inwestycyjne będą uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków**, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Procedura ta zapewnia ochronę integralności dziedzictwa kulturowego i eliminację potencjalnych zagrożeń dla wartości historycznych i architektonicznych.

W świetle powyższego oraz mając na uwadze brak konkretnych lokalizacji inwestycji w strategii, **nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania dokumentu na środowisko przyrodnicze ani kulturowe**, przy jednoczesnym zachowaniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska oraz ochrony zabytków.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Zgodnie z informacjami zawartymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody oraz w dostępnych bazach przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, na terenie gminy Kłobuck znajdują się następujące formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i prawem międzynarodowym:

- Obszary Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony Torfowisko przy Dolinie Kocinki,
- Rezerwaty przyrody – Dębowa Góra.
- Obiektowe formy ochrony przyrody – trzy pomniki przyrody Dąb szypułkowy *Quercus robur*, pomnik przyrody Grusza pospolita *Pyrus communis* i użytek ekologiczny „Czarne Bagno”

Obszary Natura 2000 stanowią element ogólnoeuropejskiej sieci ekologicznej i podlegają ochronie zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego i wspólnotowego. Wszelkie działania inwestycyjne planowane w ich zasięgu lub w strefach oddziaływania wymagają przeprowadzenia analizy pod kątem ich wpływu na cele ochrony obszaru. W związku z powyższym, przyszłe przedsięwzięcia wynikające z realizacji Strategii, które mogą potencjalnie oddziaływać na ww. formy ochrony, będą podlegać odpowiednim procedurom środowiskowym, w tym ocenie oddziaływania na środowisko, jeżeli zajdzie taka potrzeba na podstawie obowiązujących przepisów prawa UE i Polski. Na etapie opracowania Strategii, ze względu na jej ogólny i ramowy charakter, **nie stwierdza się**

bezpośredniego negatywnego wpływu na obszary objęte ochroną przyrodniczą.
Zakłada się, że dalsze działania będą realizowane zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i przepisami prawa ochrony przyrody.